

ZGODBA O LETENJU

TURISTIČNA NALOGA
ZA 29. DRŽAVNI FESTIVAL
TURIZMU POMAGA LASTNA GLAVA
JANUAR/MAREC 2015

NA TEMO
ZGODBE TURIZMA

Avtorji: Tadeja Rebek, Anet Goga, Matija Klančič, Tomaž Terčič
Mentorice: Laura Ozebek, Katjuša Batič, Kaja Batistič

Nova Gorica, januar 2015

Ime šole:

OŠ MILOJKE ŠTRUKELJ NOVA GORICA, Delpinova ulica 7, 5000 Nova Gorica

Telefon: 05 335 8100 Faks: 05 335 8101

E-mail: o-ms.ng@guest.arnes.si

Internet: <http://os-ms.s-tsc.ng.edus.si>

Naslov turistične naloge: **ZGODBA O LETENJU**

Avtorji: Tadeja Rebek, 8. A

Anet Goga, 8. A

Matija Klančič, 8. C

Tomaž Terčič, 8. C

Mentorice: Laura Ozebek, prof. biol.

Katjuša Batič, prof. zg. in ital. jezika

Kaja Batistič, prof. raz. pouka

POVZETEK IN KLJUČNE BESEDE V SLOVENSKEM IN ANGLEŠKEM JEZIK

POVZETEK

Cilj naloge je zgodbo o Rusjanu, ki je letal na okornih letalih skoraj povsem lastnega izdelka obuditi iz zaprašenih kleti, oblikovati atraktiven turistični produkt, vanj vključiti mlade ljudi in ga na vabljiv in živ način ponuditi Novi Gorici in okolici.

Nalogo smo problemsko zasnovali tako, da smo najprej pregledali obstoječe gradivo o Edvardu Rusjanu na spletnih straneh in prebrali obstoječe knjižne izvode o njem. Okolje smo raziskali tako, da smo organizirali sestanek letalskih klubov Posočja in TIC-a iz Nove Gorice in ugotavljali, kateri dogodki so že prisotni v kraju. Nazorno smo predstavili zastavljene naloge (miting modelarjev, kolesarska pot Po sledih E. Rusjana, strip o letenju) in termine možnih izvedb le teh, nakazali smeri in subjekte trženja. Za uspešno reklamiranje in trženje bomo poskrbeli sami in mestna občina Nova Gorica, ki je prevzela največji delež finančnega stroška. Naloga je na ogled v šolski knjižnici OŠ Milojke Štrukelj, na internetni strani iste šole. Izvod naloge bomo poslali Turističnemu društvu v Novi Gorici, MONG in TIC-u.

KLJUČNE BESEDE: turistično-etnološki produkt, kolesarska pot, strip, miting modelarjev.

ABSTRACT

The aim of our assignment is to dig from dusty basements the story of Rusjan, who flew awkward planes of almost entirely his own make, to design an attractive tourist product, to integrate young people and to present it to the people of Nova Gorica and its surroundings in an inviting and lively manner.

We started the assignment by inspecting the existing material on Edvard Rusjan on the Internet and reading the available books about him. We examined the environment by organizing a meeting of the flying clubs in the Soča valley and the Tourist Information Centre Nova Gorica and we tried to establish which events are already present in the town. We thoroughly presented the set tasks (a model makers meeting, a bicycle lane Following bicycle paths of Edvard Rusjan, a comic about flying) and the execution deadlines of these tasks; we also indicated the course and subject of marketing.

We took care of the advertising and marketing by ourselves together with the Municipality of Nova Gorica, which assumed the main share of the financial expenses.

The assignment is on display in the school library (Primary school OŠ Milojke Štrukelj) and on the web page of the same school. A copy will be sent to the Tourist Association Nova Gorica, the Municipality of Nova Gorica and the Tourist Information Centre.

KEY WORDS: tourist-ethnological product, bicycle lane, comic, model makers meeting

KAZALO

1

UVOD.....NAPAKA!
KA! ZAZNAMEK NI DEFINIRAN.

1.1 JASNA OPREDELITEV PREDMETA RAZISKOVALNE
NALOGE.....**NAPAKA! ZAZNAMEK NI DEFINIRAN.**

1.2 NAMEN IN CILJ RAZISKAVE**NAPAKA! ZAZNAMEK NI DEFINIRAN.**

1.3 METODE RAZISKOVANJA**NAPAKA! ZAZNAMEK NI DEFINIRAN.**

1.4 PRIČAKOVANI REZULTATI IN UPORABNOST**NAPAKA! ZAZNAMEK NI**
DEFINIRAN.

2 RAZISKAVALNI DEL NALOGE.... NAPAKA! ZAZNAMEK NI DEFINIRAN.

2.1 OPREDELITEV PROBLEMA.....**NAPAKA! ZAZNAMEK NI DEFINIRAN.**

2.2 REZULTATI RAZISKAVE2

3. OBLIKOVANJE TURISTIČNEGA PROIZVODA.....3

3.1 PREDSTAVITEV TURISTIČNEGA PROIZVODA.....3

3.2 VSEBINA PROJEKTA IN NAČRT DELA.....3

3.3 CENA TURISTIČNEGA PROIZVODA.....5

3.4 UMESTITEV PROJEKTA V SEDANJI ČAS IN PROSTOR.....5

3.5 IZVIRNOST IN AKTUALNOST TURISTIČNE IDEJE.....5

3.6 POTI IN NAČINI TRŽENJA TURISTIČNEGA PROIZVODA.....6

3.7 SUBJEKTI TRŽENJA TURISTIČNEGA PROIZVODA.....6

4. ZAKLJUČEK.....7

LITERATURA IN VIRI.....8

KAZALO SLIK

Slika 1: Začrtana kolesarska pot Po kolesarskih sledih Edvarda Rusjana.....4

Slika 2: Delavnica stripanja o letenju.....4

Slika 3: Izsek iz stripa avtorice Kristy Černe.....7

KAZALO PRILOG

Priloga 1: KRATEK ŽIVLJENJEPIS EDVARDA RUSJANA.....9

Priloga 2: FOTOGRAFIJE..... 10

Priloga 3: DOPIS O SODELOVANJU Z TIC IZ NOVE GORICE11

Priloga 4: DOPIS O SODELOVANJU Z MODELARSKIMI KLUBI 11

Priloga 5: PRED PRIJAVA NA SODELOVANJE NA MITINGU
MODELARJEV.....12

Priloga 6: NALOSVNA STRAN STRIPA13

1 UVOD

Turistično zgodbo z naslovom Zgodba o letenju smo zasnovali na osnovi življenjske zgodbe Edvarda Rusjana. Svoja najstniška in zrela leta je živel in deloval v Gorici. V svojem času je presegal meje mogočega in danes velja za pionirja slovenskega letalstva. Prav zato smo njegovo življenjsko zgodbo izbrali za temelj naši zgodbi o letenju.

1.1 JASNA OPREDELITEV PREDMETA RAZISKOVALNE NALOGE

Predmet raziskovalne naloge je poiskati osupljivo zgodbo, ki nas povezuje z legendarnim junakom Edvardom Rusjanom in v kraj privablja množice od blizu in daleč še danes, skoraj 130 let po njegovem rojstvu.

1.2 NAMEN IN CILJ RAZISKAVE

Namen naloge je raziskati možnost zgodbarjenja, ki temelji na življenju in delu legendarnega letalca Edvarda Rusjana povezati v turistični produkt.

Cilj raziskave je zgodbo o Rusjanu, ki je letal na okornih letalih skoraj povsem lastnega izdelka obuditi iz zaprašenih kleti, jo povezati v atraktiven turistični produkt, vanj vključiti mlade ljudi in ga na vabljiv in živ način ponuditi Novi Gorici in okolici.

1.3 METODE RAZISKOVANJA

Literaturo smo si izposodili v naši šolski knjižnici, knjigo Zlatka Bisaila z naslovom Edvard Rusjan pa nam je posodila Mojca Rutar iz Tolmina. Spremljali smo objave TZ Slovenije v reviji Moj planet, prebrali smo literaturo in pregledali spletne strani, ki so navedene v poglavju literatura in viri.

Obiskali smo Eda center in si ogledali repliko letala Eda V, ki je nameščen v avli zgradbe. Z avtom in peš smo si ogledali Rusjanov dom v Gorici in travnik Male Rojce. Na Rusjanovem trgu v Novi Gorici smo fotografirali spomenik, ki spominja na slovenskega Ikarusa. Organizirali smo sestanek članov letalskih klubov Posočja (Bovec, Nova Gorica), predstavnikov TIC-a iz Nove Gorice in naših mentorice.

1.4 PRIČAKOVANI REZULTATI IN UPORABNOST

Veliko število zgradb, kipov, ulic, trgov nosi ime legendarnega junaka. Iščemo turistično zanimiv dogodek, morda letalski miting, ki bi mu lahko priključili zgodbo o prvem slovenskem letalcu. Oblikovati želimo turistični produkt, ki bi vključeval Rusjanov življenjepis z vsemi potezami, značilnimi za inovatorje in pionirje in občutkom nujnosti

človeškega napredka in ga prenesti na mlade ljudi. Lahko se nam porodi ideja o zanimivem spominku tega izjemnega letalca.

2 RAZISKOVALNI DEL NALOGE

2.1 OPREDELITEV PROBLEMA

Na sestanku članov letalskih klubov Posočja, predstavnikov TIC-a iz Nove Gorice in naših mentoric (25.11.2015 na naši šoli) smo zastavili naslednja problemska vprašanja:

1. Kdaj, kje, kdo in zakaj je organizirana prireditev, mogoče letalski miting, kamor bi lahko umestili zgodbo o Edvardu Rusjanu?

Prisotni niso znali navesti dogodka, kjer bi bilo navedeno možno izvesti. V Novi Gorici letalski miting še ni bil organiziran, ker nima lastnega letališča. Organizirani so preleti letal.

Sklep: V Novi Gorici ni možno izvesti letalskega mitinga. Izoblikovana je bila ideja o možnosti izvedbe mitinga modelarjev. Seznam klubov modelarjev nam dostavi gospod Ivan Kavš. Soglasni smo bili, da je miting namenjen družinam z otroki in mladim.

2. Kdo načrtuje kolesarske poti v Novi Gorici, ki so v nastajanju? Kakšen je njihov načrt? Možnost podaljšanja načrta kolesarskih poti za kolesarsko pot po Rusjanovih poteh?

Predstavniki TIC-a načrtujejo kolesarske poti mesta Nova Gorica. Z navdušenjem so sprejeli povezovanje z nami v načrtovanju in razširjanju kolesarske poti po Rusjanovih poteh.

3. Obstaja spominek ali kaj podobnega? Navzoči ne poznajo nobenega. Predlagali smo možnost izdelave stripa o življenju Edvarda Rusjana.

2.2 REZULTATI RAZISKAVE

V raziskavi žal nismo našli na turistično zanimiv dogodek, ki bi mu lahko priključili zgodbo o prvem slovenskem letalcu. Zato smo morali oblikovati svoj turistični produkt, ki vključeval Rusjanov življenjepis z vsemi potezami, značilnimi za inovatorje in pionirje in občutkom nujnosti človeškega napredka. V produkt bomo vključili njegovo predanost kolesarjenju, modelarjenju in letenju in le te prenesli na mlade.

1. Odločili smo se za izpeljavo mitinga modelarjev. Ta je izvedljiv na travniku pred občinsko zgradbo, v športnem parku ali na travniku blizu gozdička.

2. Kolesarske poti Nove Gorice izdeluje TIC v Novi Gorici. Ideja, da jo dopolnimo s kolesarskimi potmi Edvarda Rusjana, bo popestrila in obogatila ponudbo kolesarskih poti v Novi Gorici.

3. V knjigarni Mladinske knjige, v šolski knjižnici in knjižnici Franceta Bevka v Novi Gorici smo poiskali obstoječo literaturo, ki opisuje življenje in delo Edvarda Rusjana.

Odločili smo se, da jo popestrimo in dopolnimo s stripom o njem.

3. OBLIKOVANJE TURISTIČNEGA PROIZVODA

3.1 PREDSTAVITEV TURISTIČNEGA PROIZVODA

Naš turistični proizvod vsebuje

1. Miting modelarjev
2. Kolesarska pot »Po sledih Edvarda Rusjana«
3. Strip o letenju

3.2. VSEBINA PROJEKTA IN NAČRT DELA

Načrt s termini izdelave posamezne zastavljene naloge:

1. Miting modelarjev- september 2015
 - Naslovi klubov modelarjev iz Nove Gorice in okolice: dopis, prijavnica (23. 1. 2015, februar, marec 2015) – možnost iskanja povezave s klubi modelarjev iz sosednje italijanske Gorice (februar-marec 2015).
 - Program mitinga modelarjev oblikuje organizacijski odbor, ki se bo formiral maja 2015.
 - Iskanje sponzorjev in donatorjev (osebni obisk-22. 12. 2014 in prijava na razpisana sponzorska in donatorska sredstva Zavarovalnice Triglav Nova Gorica 19. 1. 2015).
 - Sestanek z županom MONG, gospodom Matejem Arčonom z željo podpore projekta:
 - A) Pridobiti razpoložljiv prostor-travnik pred mestno občino, športni park ali travnik pri gozdličku v Novi Gorici (januar, februar 2015).
 - B) Vključitev mitinga modelarjev v praznovanje občine Nova Gorica september 2015, natančneje 25. 9. 2015 –svetovni dan turizma.
 - C) Vključitev promocije mitinga modelarjev v promocijo praznovanja občine Nova Gorica avgust-september 2015.
2. Izris kolesarske poti Po sledih Edvarda Rusjana
 - Trasiranje kolesarske poti od Eda centra v Novi Gorici na Rusjanovem trgu do Velikih Rojc na italijanskem območju in nazaj. (december 2014).
 - Izdelava zgibanke z opisom pomembnih točk, ki sestavljajo življenjepisa Edvarda Rusjana- marec 2015.

Slika 1: Začrtana kolesarska pot Po sledih Edvarda Rusjana, december 2014

3. Stripanje o Rusjanovem letenju

- Delavnica stripanja s slikarjem, ilustratorjem Andrejem Štularjem (8. 1. 2015).
- Izdelava stripa kot spominka (januar 2015) in možen natis (marec 2015).

Slika 2: Delavnica stripanja o Rusjanovem letenju (foto: Laura Ozbek, januar 2015)

4. Predstavitev na turistični tržnici

- Načrtovanje predstavitve Zgodbe o letenju na turistični tržnici s stripom in twirling ekipo in prepoznavno stojnico (januar-marec 2015).
- Promocijo turistične naloge izvedemo sami (marec 2015).

Z načrtovanjem dela smo ustno seznanili ravnatelja Janeza Kobeta. Z velikim odobravanjem in navdušenjem je načrt podprl.

3.3 CENA TURISTIČNEGA PROIZVODA

Ceno izdelka smo izdelali na osnovi upoštevanja:

1. Stroški mitinga modelarjev: telefonski pogovori 50 EUR, promocija-MONG gratis, ozvočenje-100 eur, letaki-10 eur, prehrana 150 eur, opremljanje daril 50 eur, promocijske majice 500 eur = skupaj 1000 eur

Sponzorska sredstva 1000 eur

Prijavnina: 5 eur

2. Stroški kolesarske poti:

telefonski pogovori, tisk zgibanke, promocija-MONG gratis = skupaj 100 eur.

3. Stroški stripanja:

delavnica stripanja 150 eur, tisk stripa o Rusjanu 150 eur, telefonski pogovori 50 eur = skupaj 400 eur.

Cena stripa: 2 eur

3.4 UMEŠTITEV V SEDANJI ČAS IN PROSTOR

Miting modelarjev bomo prvič izvedli ob občinskem prazniku mesta Nova Gorica v septembru 2015 na travniku pred občinsko zgradbo. Otvorili ga bomo na atraktiven in vabljev način s parado mažoret in člani twirling klubov Nove Gorice in okolice. Nastopili bodo tudi naši petošolčki, ki pridno vadijo plesno koreografijo pod vodstvom mentorice Kaje Batistič.

Zaključili ga bomo z nagradami sponzorjev in donatorjev, ki jih že pridno iščemo.

Kolesarsko pot Po sledih Edvarda Rusjana bomo otvorili v tednu mobilnosti 2015. Obogatili jo bomo z zgibanko, ki bo na določenih točkah predstavila utrinke iz življenja Edvarda Rusjana.

Strip z naslovom Zgodba o letenju bomo ponujali na pultu TIC-a v Novi Gorici in v knjigarni Mladinske knjige v Novi Gorici. Zgibanko o kolesarski poti Po sledih Edvarda Rusjana in strip bomo predstavili na turistični tržnici v Kopru marca letos.

3.5 IZVIRNOST IN AKTUALNOST TURISTIČNE IDEJE

Modelarjenje budi ustvarjalnost, inovativnost in kreativnost. Miting pa bogati druženje, merjenje modelarskih izdelkov, navdušuje in zabava. Združena skupaj rodita pravi spektakel, ki mesto obogatita za nov doživljajski vtis ob njenem praznovanju.

S kolesarskimi potmi Nove Gorice se prav ta čas ukvarja TIC. Z zgibanko na kolo in mimo Rusjanovega doma do Malih Rojc in nazaj vsakega kolesarja navduši misel, da sledi Rusjanu in o njem nekaj izve. Z idejo sodelujemo pri razvoju in širjenju kolesarskih poti v Novi Gorici.

Stripanje je danes zabavna in moderna likovna veščina. Naš strip bo popestril knjižne police z literaturo o Rusjanu in hkrati zabaval miselne procese bralca in navduševal likovnike.

3.6 POTI IN NAČINI TRŽENJA TURISTIČNEGA PROIZVODA

Za izpeljavo mitinga modelarjev nameravamo pritegniti klube modelarjev iz Nove Gorice in okolice. Zbrali smo naslove in jim poslali dopis in pred prijave na miting, ki jih bomo prinesli na turistično tržnico marca letos. Prijavili smo se na razpisana sponzorska in donatorska sredstva Zavarovalnice Triglav Nova Gorica 19. 1. 2015.

Za izpeljavo kolesarske poti sodelujemo s TIC v Novi Gorici. Izdelali smo naš predlog poteka kolesarske poti. Za tiskanje zgibanke o kolesarski poti Po sledih E. Rusjana bomo za turistično tržnico poskrbeli sami z barvnim fotokopiranjem na šoli. Za pulte TIC-a pa bomo zgibanko tiskali v tiskarni Artpro.

Strip bomo tiskali v tiskarni Artpro. Oblikovanje stripa bomo izdelali sami. Razstavo stripanja o Rusjanu bom izvedli sami na naši šoli po zimskih počitnicah letos.

Promocijo mitinga modelarjev in kolesarjenja Po sledih Edvarda Rusjana bomo izvedli z letaki in jih slikovno in tekstovno opremili. Natisnili jih bom na naši šoli. Letake bomo raznesli po domovih. Vidni bodo tudi na spletni strani naše šole: <http://www.osms.si>. Turistični nalogo bomo predstavili na lokalni radijski postaji Radio Robin teden dni pred nastopom na turistični tržnici v Mercatorjevem centru v Kopru. Prvo promocijo mitinga modelarjev in kolesarske poti Po sledih E. Rusjana prav tako na Radiu Robin tri dni pred vsako prireditvijo.

3.7 SUBJEKTI TRŽENJA TURISTIČNEGA PROIZVODA

Promocijo mitinga modelarjev bo izpeljala mestna občina skupaj s promocijo praznovanja mesta Nova Gorica septembra letos v obliki zgibanke, na spletnih straneh MONG, na Facebook in Twitter strani MONG, v Primorskih novicah, na RTV Koper (dogovor z Višjo svetovalko za stike z javnostmi, gospo Miroslavo Križnič v kabinetu župana Nove Gorice).

Kolesarjenje Po sledih Edvarda Rusjana bomo vključili v teden mobilnosti in se prav tako priključili promociji občinskega tedna mobilnosti.

Strip bomo ponujali na policah TIC-a v Novi Gorici. Z njim bomo oblikovali lično reprezentančno darilo naše šole in ga na tak način tudi promovirali.

Slika 3: Izsek iz stripa avtorice Kristy Černe, januar 2015

4. ZAKLJUČEK

Z izdelavo naloge in izpeljavo zastavljenih ciljev razvijamo ustvarjalnost in podjetnost na področju turizma, skrbimo za ohranjanje kulturno-etnološke dediščine in širimo razvijanje turistične kulture v kraju.

Prvič se seznanjamo s potmi trženja in ugotavljamo, da so le te zahtevne in stroškovno visoke. Kljub velikim naporom so lahko neuspešne.

Predlagamo, da se po enem letu objave stripa Zgodba o letenju in izpeljavi mitinga modelarjev opravi raziskava okolja.

Potrebno je:

- oceniti privlačnosti izdelka, dogodka
- analizirati prednosti/slabosti izdelka, dogodka
- odkriti priložnosti za izdelek/dogodek v prihodnosti
- oceniti strateške cilje izdelka/dogodka: možnost razširitve, izboljšave, pojav novih trgov,
- oceniti stroške
- dvigniti kakovost izdelka/ dogodka
- dvigniti promocijo

Iz naloge je razvidno, da smo izpeljali izdelavo stripa in načrtali kolesarsko pot Po sledih E. Rusjana. Sodelujemo torej pri razvoju kolesarstva in širjenju kolesarskih poti na Goriškem.

Smo na dobri delovni poti izpeljave mitinga modelarjev v septembru 2015. Namen naloge je načrtan in se uresničuje skozi leto. Aktivnosti še vedno tečejo po načrtu s termini izdelave posamezne zastavljene naloge. Z opravljenim delom smo zadovoljni.

Temeljno spoznanje, ki izhaja iz naloge je moč sodelovanja in povezovanja s turističnimi organizacijami, občinsko upravo in gospodarstvom v kraju. Za uspeh ali uspešno izpeljano idejo/nalogo sta navedeni spoznanji in aktivnosti v zvezi z njima nujni.

LITERATURA IN VIRI

- Bisail, Zlatko: Edvard Rusjan, ilustriral Janez Pirnat. Ljubljana: Mladinska knjiga, v juniju 1958.
- Konc Lorenzutti, Nataša: Poleti letim/Nataša Konc Lorenzutti. Eda in Pepi/Neda Rusjan Bric; ilustrirala Kristina Krhin.-1. izd., 1. natis.-Murska Sobota: Ajda, IBO Gomboc, 2011. (Zbirka Midva: znameniti Slovenci)
- Sitar, Sandi: Brata Rusjan, sodi in letala; ilustriral Matjaž Schmidt, Kurirčkova knjižnica 87, Založba Borec 1985.
- Moj planet, mesečnik, oktober, november, december 2014, leto 10. Ljubljana: Mladinska knjiga.
- Gombač, Srečko: Brata Edvard in Josip Rusjan iz Gorice: začetki motornega letenja med Slovenci. Ljubljana: Puhek, 2004.
- Internetni vir:

<http://www.edvard-rusjan.it>

<http://www.novagorica-turizem.com/>

<https://www.google.si/maps>

<http://www.aeroklub-edvardrusjan.si/ak/>

<https://www.bsi.si/bankovci-in-kovanci.asp?MapaId=1290>

<http://www.slovenska-biografija.si/oseba/sbi528746/>

[http://www.modelarstvo.si/slovenski konstruktorji/edvard in jeze rusjan.html](http://www.modelarstvo.si/slovenski_konstruktorji/edvard_in_jeze_rusjan.html)

<http://www.tehnicnakulturagoriske.si/modelarstvo--letalstvo--padalstvo.html>

PRILOGE

1. KRATEK ŽIVLJENJEPIS EDVARDA RUSJANA

Edvard Rusjan se je rodil v Trstu 6. 7. 1886 očetu Francu, Slovencu, in mami Grazii Cabas, Furlanki. Par je imel 8 otrok. Družina se je leta 1898 preselila v Gorico. Oče se je preživljal s sodarstvom, pri katerem sta mu pomagala tudi Edvard in Josip. Edvard, ki so ga doma ljubkovalno klicali Eda, je bil tudi uspešen kolesar. Leta 1900 sta brata zgradila že uspešno leteč model, ki ga je poganjala urna vzmet. V očetovi delavnici sta si uredila svoj obrat: tu je stala »tovarna« bratov Rusjan. Nadela sta ji francosko ime „Fabrique technique d'aéroplans Rusjan“, tehnična tovarna letal Rusjan. V njej so nastala sledeča letala:

Eda I: brata sta ga izdelala leta 1908. Sestavljeno je bilo iz bambusovih palic. Dolgo je bilo 12 m, široko 8. Poimenovala sta ga Papirnata vragolija. Z Edo I sta prvič poletela 25. 11. 1909: 60 m dolg polet je dosegel le 2 metra višine. Štiri dni kasneje sta opravila še en polet, ki je dosegel 12 m višine in 600 m dolžine s hitrostjo ok. 60 km/h. Ti prvi poskusi so se vršili na Malih Rojcah med Štandrežem in Gorico. 6. 12. se je pripetila tudi prva nesreča. Da bi preprečil trk s številnimi radovedneži, ki so si prišli ogledovati prve polete, je Edvard silovito obrnil in se zaletel v vojaško vozilo ter razbil letalo.

EDA II: je bil trokrilec, ki je imel motor postavljen za krili. Prvič je poletel 5. 1. 1910. Polet se ni posrečil, letalo se je zrušilo na tla z višine 4-5 m, Edvard je ostal nepoškodovan.

EDA III in IV: sta se poškodovali kmalu po vzletu: Eda III par tednov po Edi II, EDA IV pa v marcu 1910.

EDA V je luč ugledala marca 1910. Imela je tricilinderski motor. 28. marca 1910 je bil težko pričakovani dan, ko naj bi letalo predstavili širši publiki. To sta oglaševala tudi v časopisju. Tistega velikonočnega ponedeljka je občinstvo ostalo razočarano: polet je bil skromen in kratek.

EDA VI je bil enokrilec. Z višini 40 metrskim poletom je navdušil občinstvo: govori se o 15.000 glavi množici! To je bil najbolj uspeli Rusjanov polet na Goriškem.

EDA VII je bil dvokrilec, ki je poletel avgusta 1910, nato še decembra istega leta, ko se je Edvard zadnjič mudil v Gorici na obisku: ta čas je že deloval v Zagrebu. Avgusta 1910 je namreč na kolesarski prireditvi spoznal zagrebškega poslovneža Mihajla Merćepa. Ker sta brata izčrpala vsa denarna sredstva, sta sprejela ponudbo, da se preselita v Zagreb, kjer naj bi nastala tovarna za izdelavo letal po načrtih bratov po finančnim pokroviteljstvom Merćepa.

Prvo Rusjan-Merćepovo letalo je nared že novembra 1910. Opremljeno je bilo s 50 konjskim motorjem in se je lahko pohvalilo s svojevrstnim podvigom: dvignilo se je lahko po le 28 m zaleta. Po tem uspehu so načrtovali balkansko turnejo: najprej z nastopi v Zagrebu, nato v Beogradu. Gledalcev glavnem srbskega mesta Goričan ni želel razočarati: 8. 1. 1911 je kljub vetrovnemu vremenu Edvard poletel. Sunek vetra košave je letalo poškodovalo in to je strmoglavilo na železniško progo pod beograjsko trdnjavo Kalemegdan, ob sotočju Donave in Save. Poškodbe so bile usodne: Edvard je izdihnil na poti v bolnišnico. Star je bil le 24 let. Pogreb je bil slovesen: udeležilo se ga je kar ok. 14.000 ljudi. Edvard je še danes pokopan v Beogradu, na Rooseveltovi ulici, na predelu, kjer počivajo tudi ostali veliki možje srbske zgodovine. Njegov brat Josip je v Zagrebu ostal še 2 leti, nato pa se je preselil v Argentino.

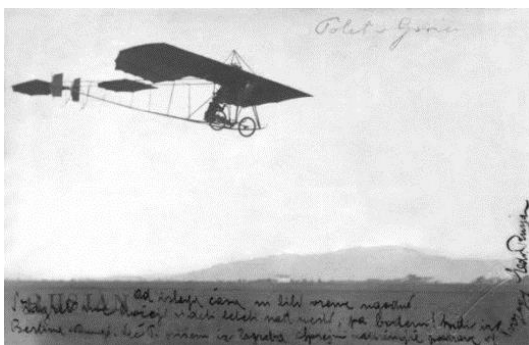
**2. FOTOGRAFIJE IZ SPLETNE STRANI <http://www.edvard-rusjan.it/russlo.html>,
LAST EDVARDOVE NEČAKINJE GRAZIE RUSJAN.**

Edvard Rusjan

E. Rusjan pri delu leta 1909

Letalo Eda V

Vhod na goriško letališče, kjer sta brata izvajala poskuse letenja
(vir: <https://www.google.si/maps> - 2. 1. 2015)

3. DOPIS O SODELOVANJU Z TIC IZ NOVE GORICE Z DNE 3.12. 2014

Pozdravljeni,

Glede na sestanek, ki je potekal 25. 11. 2014 z namenom sodelovanja v projektu Turizmu pomaga lastna glava, katerega se je udeležila v mojem imenu sodelavka Tina Mihelj, vam sporočamo:

1 – Kolesarska pot na temo Edvarda Rusjana, ki jo nameravate ustvariti v okviru projekta, je zanimiva tudi za nas, saj imamo v pripravi kolesarske poti po novogoriški občini.

2 – Na nas se niso obrnili učenci iz OŠ Frana Erjavca.

3 – Telefonska številka Črtomirja Pavlina, predsednika Aerokluba Edvarda Rusjana Nova Gorica, je : 041 621 751.

Za morebitna dodatna vprašanja, me lahko pokličete na telefonsko številko: 05 330 46 02.

Lep pozdrav,

Dejana Baša

4. DOPIS O SODELOVANJU Z MODELARSKIMI KLUBI Z DNE 23. 1. 2015

Pozdravljeni,

V turistični nalogi Zgodba o letenju smo opisali legendarno osebnost Edvarda Rusjana, zarisali njegovo kolesarsko pot, izdelali zanimive stripe v njegov spomin in se zavezali, da septembra 2015 organiziramo miting modelarjev v Novi Gorici.

Pišemo vam z željo, da sodelovanje na mitingu modelarjev v Novi Gorici uvrstite v vaš načrt leta 2015.

Namenjen je družinam z otroki in mladim.

S sodelovanjem in povezovanjem številnih klubov modelarjev smo zagotovo uspešnejši kar si vsi želimo.

Pričakujemo vaše priporočene ideje, predloge in predhodno pisno prijavo k sodelovanju na e-mail:

ozebek.laura@siol.net

LAURA OZEBEK, 031 370 131

OŠ MILOJKE ŠTRUKELJ NOVA GORICA

5. PRED PRIJAVA NA SODELOVANJE NA MITINGU MODELARJEV

ORGANIZATOR MITINGA MODELARJEV

OŠ MILOJKE ŠTRUKELJ NOVA GORICA, DELPINOVA ULICA 7

5000 NOVA GORICA

PREDPRIJAVA NA SODELOVANJE NA MITINGU MODELARJEV

Naziv kluba: _____

Naslov _____

E - pošta za pošiljanje obvestil: _____

Ime in priimek mentorja: _____

S to pred prijavo želimo sodelovati na mitingu modelarjev.

V _____ januar 2015 _____

Podpis

6. NASLOVNA STRAN STRIPA

